

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2025 r. w Izbie Karnej, w sprawie kasacyjnej skazanego P. J. o sygn. akt III KK 439/23, kwestii oświadczeń jego obrońców adwokatów J. M. i J. W. o cofnięciu ich wniosków o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej P. J. oznaczonej sygnaturą III KK 439/23

postanowił:

pozostawić bez rozpoznania:

a) wniosek z dnia 29 stycznia 2025 r. adwokata J. M. o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej P. J. oznaczonej sygnaturą III KK 439/23,

b) wniosek z dnia 11 lutego 2025 r. adwokata J. W. o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej P. J. oznaczonej sygnaturą III KK 439/23.

UZASADNIENIE

Instytucja wyłączenia sędziego jest funkcją prawa do niezależnego i bezstronnego sądu. Wartości te określają, obok niezawisłości sędziowskiej, najważniejsze cechy charakteryzujące zadania sądów, jako instytucji sprawujących wymiar sprawiedliwości. W świetle przepisów procedury karnej wyłączenie sędziego może nastąpić z mocy prawa (por. art. 40 § 1 k.p.k.), lub na wniosek – w

przypadku zaistnienia okoliczności, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie (por. art. 41 § 1 k.p.k.). Wyłączenie sędziego z uwagi na zaistnienie przesłanek z art. 41 § 1 k.p.k. następuje, gdy: 1) wniosek taki złoży strona, lub 2) żądanie wyłączenia (wniosek o wyłączenie) go od udziału w sprawie zgłosi sędzia, albo 3) w wyniku wszczętego z urzędu postępowania o wyłączenie w sytuacji gdy nie dojdzie do „samowylączenia” się wyznaczonego sędziego (por. np. E. Skrętowicz, *Iudex inhabilis i iudex suspectus* w polskim procesie karnym, Lublin 1994, s. 70, R. Kmiecik, Tryb wyłączenia sędziego i prokuratora w kodeksie postępowania karnego, Prokuratura i Prawo, 1999, nr 11 – 12, s. 23, K. Papke – Olszauskas, Wyłączenie uczestników procesu karnego, Gdańsk 2007, s. 147 – 155 i s. 180 – 181).

W dniu 29 stycznia 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek z dnia 29 stycznia 2025 r. adwokata J. M. – obrońcy skazanego P. J., o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej tego skazanego oznaczonej sygnaturą III KK 439/23 (k. 342 – 350). Natomiast w dniu 14 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek z dnia 11 lutego 2025 r., adwokata J. W. – kolejnego obrońcy skazanego P. J., o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej oznaczonej sygnaturą III KK 439/23 (k. 363 – 366). W piśmie z dnia 14 lutego 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 14 lutego 2025 r. o godzinie 10:50, obrońca skazanego P. J., adwokat J. M. oświadczył, że cofa wniosek z dnia 29 stycznia 2025 r. o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej tego skazanego oznaczonej sygnaturą III KK 439/23 (k. 368). Z kolei w dniu 26 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo z dnia 19 lutego 2025 r. adwokata J. W. – drugiego obrońcy skazanego P. J., w który ten obrońca zawarł oświadczenie, iż cofa swój wniosek z dnia 11 lutego 2025 r. o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej P. J. oznaczonej sygnaturą III KK 439/23 (k. 377).

Cofnąć, w znaczeniu słownikowym, to m.in. wstrzymać lub odwołać coś, powrócić do poprzedniego stanu (S. Dubisz (red.), Uniwersalny słownik języka polskiego, t. 1, Warszawa 2003, s. 480). Przypomnieć należy, że w uzasadnieniu uchwały składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1975 r., sygn. akt

VI KZP 44/74, przyjęto istnienie zasady, iż **oświadczenie woli stron może być skuteczne cofnięte, aż do czasu wydania opartego na nim rozstrzygnięcia, jeżeli ustawa nie wprowadza wyraźnego odmiennego ograniczenia** (OSNKW 1975, z. 3 - 4, poz. 34). Trafnie wskazuje I. Nowikowski, że cyt. „Brak w k.p.k. przepisu ogólnego, przewidującego regułę odwołałości, nie jest przeszkodą do przyjęcia owej reguły w odniesieniu do czynności procesowych stron, polegających na składaniu oświadczeń woli. Kwestię odwołałości tych czynności należy łączyć z fakultatywnością jej dokonania przez stronę. Tylko w sytuacji gdy uczestnik procesu korzysta z autonomii woli w zakresie podjęcia decyzji odnośnie do dokonania czynności, jest on władny uchylić się od skutków czynności, bowiem do jej przedsięwzięcia nie był zobligowany przez prawo procesowe. Jeżeli dokonanie czynności przez stronę byłoby w konkretnej sytuacji obligatoryjne, to wówczas w zasadzie nie byłoby możliwości cofnięcia czynności” (cyt. I. Nowikowski, *Odwoływalność czynności procesowych stron w polskim procesie karnym*, Lublin 2001, s. 57).

W realiach niniejszej sprawy należy przyjąć, iż nadesłane przez adwokatów J. M. i J. W. – obrońców skazanego P. J., oświadczenia o cofnięciu złożonych przez nich wniosków o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej P. J. oznaczonej sygnaturą III KK 439/23, zostały złożone skutecznie, gdyż przed wydaniem postanowienia w przedmiocie owych wniosków. Brak jest jakichkolwiek prawnych podstaw do ustalenia bezskuteczności oświadczeń o cofnięciu tych wniosków.

W tym stanie, z mocy stosowanego w drodze analogii przepisu art. 432 k.p.k., rozstrzygnięto jak na wstępie.

[J.J.]

r.g.

